

RAADSVORSTEL

DATUM	28 juni 2021
AGENDAPUNT	2.05.05
ONDERWERP	Jaarrekening 2020 en begroting 2022 GR WerkSaam Westfriesland
PORTEFEUILLEHOUDER	W. Bijman
PROGRAMMA BELEIDSVELD	Programma II: Welzijn & Zorg Inkomensvoorzieningen
ZAAKNUMMER	ZK21000800
DOCUMENTNUMMER	D21.004808

AANLEIDING In de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is opgenomen dat de gemeenschappelijke regelingen (GR-en) voor 15 april de jaarrekening over het voorafgaande jaar en de begroting voor het komende jaar bij de deelnemers aan deze regeling moeten indienen. In de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019) is vastgesteld dat de gemeente 10 weken de tijd heeft om haar zienswijze kenbaar te maken aan de GR. Het dagelijks bestuur (DB) van de GR WerkSaam Westfriesland heeft de jaarstukken 2020 en de begroting 2022 toegezonden. Zij stelt uw raad in de gelegenheid een zienswijze op deze stukken in te dienen.

KADER De Wet gemeenschappelijke regelingen, de GR WerkSaam Westfriesland, Notitie Informatievoorziening gemeenschappelijke Regelingen 2018 en de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019).

WIJ STELLEN VOOR

1. Een positieve zienswijze af te geven op de jaarstukken 2020 van WerkSaam Westfriesland.
2. Een positieve zienswijze af te geven op de begroting 2022 van WerkSaam Westfriesland.

BEOOGD RESULTAAT WerkSaam West-Friesland is de arbeidsbemiddelaar van Westfriesland. WerkSaam voert voor de zeven Westfriesse gemeenten de volgende regelingen uit:

- ✓ De Participatiewet;
- ✓ De inkomensvoorzieningen voor oudere en arbeidsongeschikte werknemers en zelfstandigen (IOAW en IOAZ);
- ✓ Het bijstandsbesluit zelfstandigen (Bbz);
- ✓ De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO);
- ✓ Wet Sociale Werkvoorziening (WSW);
- ✓ Laaggeletterdheid, volgens de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB).

WerkSaam begeleidt en bemiddelt werkzoekenden naar werk. Regulier waar het kan en beschut waar het moet. De inwoners van de regio, die echt niet aan het werk kunnen, voorziet WerkSaam (tijdelijk) in het levensonderhoud met een uitkering. Werk is echter de rode draad bij WerkSaam, samen met de werkgevers.

ONDERBOUWING **Beslispunt 1, Jaarstukken 2020**
Doeltreffendheid

Het jaar 2020 stond voor de GR WerkSaam Westfriesland wederom in het teken van om inwoners van de regio Westfriesland zoveel mogelijk te laten participeren op de arbeidsmarkt en alleen aan hen een uitkering te verstrekken die dat echt nodig hebben. Daarnaast is WerkSaam Westfriesland door de coronacrisis voor een grote uitdagingen komen te staan. De uitvoering van de TOZO, die door het Rijk bij

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

gemeenten werd belegd, is door WerkSaam zeer voortvarend en zorgvuldig opgepakt. Bijna 6000 aanvragen TOZO en bedrijfskredieten zijn verwerkt. Een topprestatie. Want al het andere werk ging gewoon door, ook al was dat met alle ongemakken van de lockdown. Want al konden veel stafmedewerkers vanuit huis hun werk doen, dat gold natuurlijk niet voor alle kwetsbare medewerkers van de Sociale Werkvoorziening en Beschut Werk. Blijven we open? Of laten we alle mensen thuisblijven en verliezen we onze opdrachtgevers? De keuze was snel gemaakt. Structuur en arbeidsritme is zo enorm van belang voor deze doelgroep, dat thuiszitten meer schade oplevert.

Ondanks de genoemde uitdagingen blijkt uit de jaarstukken dat de in de begroting 2020 opgenomen doelstellingen voor het grootste deel zijn gerealiseerd. De doelstellingen zijn onderscheiden in vijf onderdelen. Hieronder leest u per onderdeel een samenvatting van de realisatie van de doelstellingen. De gehele jaarrapportage 2020 vindt u in bijlage 1.

Programma Arbeidsparticipatie (pagina 5 en 6)

- ✓ Het aantal uitstromers in 2020 bedraagt 1121. Hiermee is de doelstelling om aan de doelstelling gelijk te houden (1211 uitstromers) aan het jaar 2019 niet behaald. Gelet op de coronacrisis is dit toch een goed resultaat.
- ✓ 81% van de cliënten vanaf trede 3 van de doelladder heeft een re-integratieplan. Hiermee is de doelstelling van 80% behaald.
- ✓ De doelstelling dat de uitstroom via werkstages 10% hoger is dan in 2019 is niet behaald. Het aantal werkstages dat gerealiseerd werd, was door aanpassing van de leerwerkbedrijven naar de 1,5 meter maatregelen aanzienlijk minder. Daarnaast werden veel lopende externe werkstages beëindigd, omdat de externe werkgevers leden onder de coronamaatregelen. Om diezelfde reden moesten ook veel gedetacheerde Sw-medewerkers intern worden herplaatst.

Programma begeleide arbeidsparticipatie (pagina 7, 8 en 9)

- ✓ Er zijn voor 97fte beschutte werkplekken gerealiseerd. Dit is in overeenstemming met de taakstelling.
- ✓ De doelstelling dat de toegevoegde waarde gelijk blijft aan 2019 is behaald. De toegevoegde waarde is in 2020 2% hoger uitgevallen dan in 2019.

Programma inkomensregelingen (pagina 10, 11, 12 en 13)

- ✓ De doelstelling rechtmatige verstrekkingen is behaald. Net als de voorgaande jaren heeft WerkSaam Westfriesland een goedkeurende accountsverklaring.
- ✓ De doelstelling dat WerkSaam voldoet aan de procedurele voorwaarden voor de aanvraag van een vangnetuitkering waar WerkSaam verantwoordelijk voor is, is in 2020 niet van toepassing. Geen van de deelnemende gemeenten had in het jaar 2020 een tekort van meer dan 7,5% op de BUIG lasten.

Programma Plus en overige taken (pagina 14 en 15)

WerkSaam heeft in 2020 de volgende extra opdrachten naast de basistaken uitgevoerd:

- ✓ Voortzetting inzet extra re-integratieactiviteiten voor de gemeente Koggenland.
- ✓ Debiteurenbeheer bijzondere bijstand voor alle gemeenten.
- ✓ Het verstrekken van een aanvullende uitkering voor jongeren (bijzondere bijstand) voor alle Westfriese gemeenten.
- ✓ WerkSaam heeft in opdracht van de 7 gemeenten de pilot 'brede intake/persoonlijk

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

plan Inburgering en Participatie (PIP)' uitgevoerd in het kader van de nieuwe wet Inburgering.

Bedrijfsvoering (pagina 16 en 17)

- ✓ De doelstellingen Ziekteverzuim maximaal 4% bij de staf en 10,6% bij de Sw en Bw-medewerkers is niet behaald. Ziekteverzuim bij de staf bedroeg 5,9% en bij de Sw en Bw medewerkers 11,4%. Hoewel de verzuimcijfers hoger zijn dan gewenst, doet WerkSaam het niet slecht in vergelijking met de benchmarkcijfers. Bij de Wsw is het verzuim landelijk 16,1%, bij beschut werken 11,7% en bij niet-gesubsidieerde medewerkers 6,7%.
- ✓ De doelstelling cliënttevredenheid is minimaal een 7 is behaald.
- ✓ De doelstelling dat de kosten voor bedrijfsvoering dalen met € 463.000 is behaald. Hierdoor heeft WerkSaam geen gebruik hoeven te maken van de reserve vermindering bijdrage gemeenten.

Risico's

In de begroting 2020 had WerkSaam de volgende risico's opgenomen:

- ✓ Cao beschut werk
- ✓ Wet Arbeidsmarkt in Balans
- ✓ Ontwikkeling toegevoegde waarde hogere directe kosten (verloning)

In de jaarstukken is opgenomen dat in 2020 er geen risico's zijn geweest waarbij een beroep moest worden gedaan op het weerstandsvermogen. Het risico met betrekking tot de ontwikkeling van de toegevoegde waarde en de toenemende kosten Beschut werk heeft zich wel voorgedaan maar kon binnen de begroting worden opgevangen. WerkSaam is door het Rijk gecompenseerd voor omzetverlies en de kosten voor de uitvoering van de taken waren lager dan begroot (pagina 18 en 19).

Risico's omtrent de coronamaatregelen

Een risico dat niet was ingecalculeerd en waar WerkSaam wel gevolgen van heeft ondervonden zijn de coronamaatregelen. De lockdown en het invoeren van de 1,5 meter maatregel binnen de leerwerkbedrijven heeft geleid tot minder toegevoegde waarde. Ook dit risico komt in 2020 niet ten laste van de algemene reserve omdat WerkSaam hiervoor is gecompenseerd vanuit het Rijk.

Controleverklaring

Er is een goedkeurende verklaring afgegeven over getrouwheid en rechtmatigheid (zie bijlage 4).

Rekeningresultaat 2020

Het resultaat van de jaarrekening 2020 bedraagt in totaal € 349.000. Voor gemeente Koggenland gaat het om een bedrag € 23.000.

Resultaatbestemming

Bij de behandeling op 8 juli 2021 van de jaarrekening 2020 in het algemeen bestuur (AB) van WerkSaam Westfriesland zal besloten worden over de bestemming. Het voorstel is het resultaat ten goede te laten komen aan de deelnemende gemeenten (pagina 28). Indien het AB besluit het resultaat terug te laten vloeien naar de gemeenten, zal het bedrag van € 23.000 als incidentele baat worden verantwoord binnen het programma Welzijn & Zorg.

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

Beslispunt 2, Begroting 2022

Doelstellingen begroting 2022

De in de kadernota genoemde doelstellingen komen terug in de begroting 2022. WerkSaam heeft van alle gemeenten een positieve zienswijze ontvangen op de Kadernota 2022.

Wel vragen de gemeenten op de hoogte te worden gehouden van de ontwikkelingen rondom:

- ✓ (mogelijke) tekorten;
- ✓ kostenverhogende effecten van de Wet Arbeidsmarkt in Balans;
- ✓ de taakstelling Beschut werk;
- ✓ uitvoeringstaken voor de Wet inburgering;
- ✓ de nieuwe methodiek om inzicht te krijgen in de ontwikkelingsmogelijkheden van bijstandsgerechtigden.

WerkSaam rapporteert over deze ontwikkelingen via de reguliere planning & control rapportages. De bijdrage voor Beschut werk blijft ook in 2022 apart inzichtelijk.

Tussen het moment van opstellen van de Kadernota 2022 en de afgifte van de zienswijzen heeft de minister aangegeven van plan te zijn de financiering van de loonkostensubsidie met ingang van 2022 te veranderen. De verandering houdt in dat het geld daar terecht komt waar het ook besteed wordt. WerkSaam zet loonkostensubsidie verhoudingsgewijs veel in waardoor de gewijzigde financiering (in totaal) tot een voordeel zou kunnen leiden. Twee gemeenten verzoeken nadere afspraken te maken over de financiering van Beschut werk als gevolg van de wijziging van de loonkostensubsidie per 2022.

Het algemeen bestuur van WerkSaam heeft de Kadernota 2022 - met inachtneming van bovenvermelde punten -vastgesteld. De Kadernota 2022 is daarmee beleidsmatig én financieel het uitgangspunt voor voorliggende begroting.

- ✓ het beperken van de uitkeringslast;
- ✓ het ontwikkelen van cliënten;
- ✓ het bevorderen van de uitstroom van cliënten naar regulier werk;
- ✓ Opstellen nieuw beleidsplan 2021-2025 in samenspraak met de gemeenteraden;
- ✓ Op basis van een evaluatie de interne re-integratieactiviteiten verder verbeteren;
- ✓ Voldoen aan nieuwe wet- en regelgeving door de landelijke ontwikkelingen te implementeren.

In de begroting zijn de doelstellingen verder uitwerkt in de volgende programma's:

- ✓ Programma arbeidsparticipatie (pagina 8, 9 en 10)
- ✓ Programma begeleide arbeidsparticipatie (pagina 11, 12 en 13)
- ✓ Programma inkomensregelingen (pagina 14, 15, 16 en 17)
- ✓ Programma plus- extra en overige taken (pagina 18 en 19)
- ✓ Bedrijfsvoering (pagina 20 en 21)

WerkSaam heeft de drie W-vragen: Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen en wat mag het kosten per onderdeel beantwoord.

Voor de gehele begroting verwijzen wij u naar bijlage 6.

Risico's

WerkSaam heeft de volgende risico's opgenomen in de begroting (pagina 23):

- ✓ Economische ontwikkelingen
2020 heeft WerkSaam geleerd dat externe factoren een grote invloed kunnen hebben op de bedrijfsvoering van WerkSaam. Overheidsingrijpen, bijvoorbeeld als gevolg van een pandemie, kan er voor zorgen dat maatregelen moeten worden getroffen, activiteiten stil vallen of gedetacheerden terug worden gestuurd naar WerkSaam. Dit met bedrijfsschade tot gevolg. Economische ontwikkelingen, mede als gevolg van overheidsingrijpen, zorgen voor een stijging van het aantal bijstandsuitkeringen. Binnen een bepaalde marge kan de dienstverlening aan een grotere groep cliënten opgevangen worden binnen de bestaande formatie. Dit komt mede doordat WerkSaam de afgelopen jaren hebben geïnvesteerd in technologische ontwikkelingen zodat bijvoorbeeld processen meer geautomatiseerd worden doorlopen.
- ✓ Ontwikkeling toegevoegde waarde
Het risico bestaat dat de begrote toegevoegde waarde niet wordt gehaald. Het gemiddeld te factureren uurtarief daalt jaarlijks door de afname van het aantal Wsw'ers binnen de hoogrenderende leer-werkbedrijven zoals detachering en groenvoorziening. Beschut werkers vinden veelal een plek bij het leer-werkbedrijf Verpakken, waarvoor lagere uurtarieven kunnen worden berekend. Ook de uitwerking van het onderhandelaarsakkoord cao Participatiewet kan nog invloed hebben op de toegevoegde waarde. Door de inzet van de leerwerkbedrijven voor de ontwikkeling van cliënten bestaat het risico dat de toegevoegde waarde daalt. Wel zorgt dit voor een verlaging van de uitkeringslasten (BUIG) omdat participanten geheel of gedeeltelijk uitstromen uit de uitkering. Het voordeel van de verlaging van de uitkeringslasten komt de gemeenten toe.

Weerstandvermogen (pagina 24)

Het beschikbare weerstandvermogen is met 1,05 voldoende. Een weerstandvermogen tussen de 1 en 1,4 wordt door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement als voldoende beschouwd.

Uitvoeringstaken Wet Inburgering (pagina 24)

De Wet inburgering is vanaf 1 januari 2022 belegd bij de gemeenten. WerkSaam krijgt waarschijnlijk een rol in de uitvoering van de Wet inburgering. Deze omvangrijke nieuwe taak brengt risico's met zich mee in de opstartjaren. De kosten van de uitvoering en de vergoeding die hier tegenover staat vanuit de gemeenten zijn nog niet bekend.

Rijksvergoeding eventueel niet toereikend (pagina 24)

Bij gemeenten bestaat onzekerheid over de hoogte van de te ontvangen rijksvergoedingen voor het BUIG budget. Het definitieve budget is tijdens het opstellen van de begroting 2022 van WerkSaam nog niet bekend. Daarnaast gaat het om open einde regelingen waarbij het Rijk niet alle lasten vergoedt. Hiervoor is een vangnetregeling met een eigen risico per gemeente.

Financieel

BUIG (pagina 17)

De uitkeringslasten zullen naar verwachting stijgen door de economische gevolgen van de coronamaatregelen. Meer mensen raken hun baan kwijt of kunnen hun bedrijf niet voortzetten en een deel daarvan zal een beroep moeten doen op de bijstand.

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

WerkSaam houdt een stijging aan van 15% over de periode 2021/2022, waarbij WerkSaam uitgaat van een jaarlijkse stijging van het aantal bijstandsgerechtigden ten opzichte van 31 december van het voorgaande jaar met 7,5%. Deze percentages zijn het gemiddelde van de prognoses van het Centraal Planbureau op basis waarvan bureau Berenschot scenario's heeft berekend

Loonkostensubsidie (pagina 17)

De uitgaven voor loonkostensubsidie nemen jaarlijks toe. Dit zijn lasten voor cliënten en beschut werkers die zelfstandig niet het minimumloon kunnen verdienen. De loonkostensubsidie vergoedt het verschil tussen loonwaarde en minimumloon. De meeste mensen maken langdurig gebruik van loonkostensubsidie waardoor een jaarlijks terugkerende stijging van de loonkostensubsidie wordt verwacht. Vanaf 2022 wordt de component loonkostensubsidie in de BUIG aan gemeenten vergoed op basis van de gerealiseerde loonkostensubsidie. WerkSaam verwacht dat de vergoeding voor loonkostensubsidie omhoog gaat omdat WerkSaam relatief veel plekken gerealiseerd hebben. De impact hiervan wordt in het najaar 2021 bekend.

Bbz (pagina 17)

Het aantal uitkeringen Bbz levensonderhoud nam af in 2020. Vanaf 2021 verwacht WerkSaam net als bij de overige uitkeringslasten een stijging. Veel gevestigde ondernemers kunnen nadat de Tozo steunpakketten aflopen een aanvraag Bbz indienen.

Onder de Bbz lasten valt ook de kapitaalverstrekking aan ondernemers en de onderzoekskosten die gemaakt worden om te beoordelen of een bedrijf levensvatbaar is. Deze lasten stijgen mee met het aantal uitkeringen Bbz. Tegenover de lasten staan ontvangsten door aflossing op de kapitaalverstrekking. Het saldo wordt verrekend met de gemeenten die hiervoor een bijdrage ontvangen van het Rijk.

Tozo

De Tozo-regeling is een tijdelijke regeling en deze stopt waarschijnlijk op 1 juli 2021. Er is een kans dat de duur van de Tozo-regeling na 1 juli 2021 wordt verlengd.

Indexering

De toegepaste indexering van 1,3% (prijsindex 1,4% x 30% + loonindex 1,3% x 70%) is conform FUGR 2019.

Meerjarenperspectief 2023-2025

Voor de jaren na 2023-2025 voorziet de GR WerkSaam Westfriesland geen grote inhoudelijke wijzigingen. Er is een sluitend meerjarenperspectief.

KANTTEKENINGEN N.v.t.

DUURZAAMHEID N.v.t.

ALTERNATIEVE MOGELIJKHEDEN Er zijn geen alternatieve mogelijkheden.

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

PACT VAN WESTFRIESLAND WerkSaam Westfriesland is een belangrijke samenwerkingspartner bij het realiseren van diverse maatschappelijke opgaves vanuit het Pact van Westfriesland.

COMMUNICATIE N.v.t.

VERVOLG Het besluit over de zienswijze van uw raad wordt meegedeeld aan het algemeen en dagelijks bestuur van de GR WerkSaam Westfriesland. De raad wordt geïnformeerd door het algemeen bestuur van de GR WerkSaam Westfriesland over het besluit over de begroting en de jaarstukken en op welke wijze de zienswijze hierbij is betrokken.

- BIJLAGEN
1. Aanbiedingsbrief concept jaarstukken 2020 (I21.008707).
 2. Concept Jaarrekening 2020 (I21.008708).
 3. Sociaal jaarverslag 2020 (I21.008711).
 4. Controleverklaring accountant jaarrekening 2020 (I21.008710).
 5. Aanbiedingsbrief concept begroting 2022 (I21.008709).
 6. Concept begroting 2022 (I21.008706).

Datum college: 25 mei 2021

Burgemeester en wethouders van Koggenland.